

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben negyedévre . . . 3 korona.
 Egészévre 12 .
 Vidéken: negyedévre . . . 5 .
 Egészévre 20 .

László József
 laptulajdonos.

Szentmiklósi József
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon: 275
 Kéziratok nem adatnak vissza.

Biztató jelek.

Debreczen, július 16.

Még nemrégiben a községi tanácsház, vagy a templom előtti tér szolgált mindössze arra, hogy a falvak földmivelő népe a maga közérdekű dolgainak megbeszélésére összejöjjön s azokat elintézzé. Igen lassan és nehezen jöttek létre a falusi olvasóköri, gazdakörök, a melyek szintén alkalmasak voltak közdolgozások megbeszélésére s azok eligazításának mintegy társadalmi gócpontját képezték.

Mindezen intézmények — kivéve a néhány gazdakört — nem foglalkoztatták a gazdákat, mint gazdákat nem terelték figyelmüket a saját gazdasági és egyéb anyagi dolgaira.

Közmondássá vált, hogy az efféle falusi körökben több szó esett az angolok, törökök és Isten tudja, milyen idegen népeknek háborúiról, mint arról, hogy miként lehetne jobban gazdálkodni, olesőbb pénzhez jutni, azt okosan felhasználni, egyszóval a község földmivelő népének közvetlen érdekeiről.

Az újabb időben jelentékeny változások esirait látjuk a falusi közélet terén.

Nevezetesen mindinkább szaporodnak azon intézmények, a melyek új, eddig nem ismert gócpontjait adják a falusi társadalmi életnek, újabb tereket nyitnak egyes közérdekű dolgok intézésének s ekként új eszmeköröket nyitnak a falusi nép gondolkodásában, új tudással és új munkairányokkal töltik el a földmivelő népet.

A magyar földmivelőben mindig igen nagy volt a hajlam arra, hogy a saját dolgait maga intézze.

De ezt az öntevékenységet igen szűk körbe szorította. Így pl. magánál erősebb tényezőktől várta hiteligényeinek kielégítését, terményeinek értékesebb alakban való piacra juttatását a betegségében vagy más szerencsétlenségében való segítséget. Azaz, minden, a mi a községi ügyek ösidők óta megszokott körén, vagy a mindennapi gazdálkodás régi keretein tulment, úgy tűnt fel földmivelő népünk előtt, mint olyan dolog, a melyhez neki

sincs közvé, mert anyagi és értelmi erejét meghaladja.

Most már, a ki a magyar falvakat járja, mind gyakrabban találkozik olyan emberekkel, a kik hitelszövetkezeti dolgokról, tej-, vaj-, tojás-értékesítésről, kerti gazdálkodásról, munkás-segélypénztári dolgokról beszélnek, még pedig úgy, mint mindezeknek dolgos tényezői. Azok a táblák tehát, a melyeken különféle felírásokban van feltüntetve, hogy az épületben ilyen, vagy amolyan szövetkezet, segélypénztári bizottság, vagy gazdakör székel, nem csupán egynéhány falusi ház külső kinézését változtatták meg, hanem egészséges és gyakorlati fejlődést indítottak meg a falusi nép belső világában is.

Igen sokáig törték rajta a fejüket politikusaink és tudósaink, hogy miként lehessen a modern gazdasági ismeretekkel és új felfogásokkal a köznép gondolkodásához férni. Mert egymaga a népoktatás, bármennyire tágitották is annak kereteit, erre alkalmasnak nem bizonyult.

Azt hisszük, hogy a szövetke-

A „Szabadság“ tarczája.

A Boris dalokból.

I.

Ha találkozunk hébe-bóba
 S te szemlesütve elhaladsz,
 Előttem leng órák hosszán át
 A rózsapiros angyalarecz.

S ha esőndes őjjen, álmodozva
 Mennyekebe vonz a képzelet:
 Már Morpheus is úgy intézi
 Hogy teveled, csak teveled.

II.

A zongoráról jut eszembe,
 Talán egy kissé furesa is?!
 Magad mondád — s így semmi kétség:
 A mélyebb akkord mind hamis.

De vajj a szív mélyebb világa,
 A lelked hárja kis Boris,
 Ha szerelemről esendül olykor.
 Vajj zongorázol akkor is?!

Szentmiklósi József.

Az esküdt ur.

Írta: Montjoyeur.

Muflat ur bár nem tartozott az értelmes emberek meglehetősen nagy táborába, mégis fényes sikerrel üzte szerény könyvkötői mesterségét. Biztosan haladt a vagyonosodás útján és ezt sem annyira fukarságának, takarékoságának, mint inkább feleségének, Muflatné asszonynak köszönheti, aki egy kis pénzt hozott a házhoz és aki sohasem fogyott ki a jó tanácsokból.

Huszonöt hosszú esztendőn át nem igen élvezték az élet gyönyöreit. Korán keltek, későn feküdtek és csak a legszükségesebbre költötték pénzüket. A láda fiókjában egyre több pénz gyűlt össze, míg végre Muflat ur és a felesége arra határozották el magukat, hogy eladják kis házikójukat és elköltöznek oda, ahonnan huszonöt évvel kerültek fel a nagy zsi-bongó Párisba, is hurezolkodtak a Chateauaux környékén fekvő békés kis vidéki városkába, ahol annyi idő után újból viszontláthatták a kedves ismerősöket a jó barátokat.

Csakhamar otthonosan érezték magukat új lakóhelyükön. A parasztok tisz-

teletteljesen köszöntötték és a városka legértelmesebb emberének tartották.

S Muflat ur igen ügyesen értett hozzá, hogy a róla alkotott jó véleményt fentartsa. Nem beszélt sokat és ha márszólásra emelte az ajkát, úgy ezt hajtogatta:

— Igen, igen . . . majd elválík . . . majd meglátjuk . . .

Ha valaki a véleményét tudakolta, úgy ezzel a kérdéssel felelt:

— S mit gondol ön?

A parasztoknak végtelenül tetszett Muflat ur e „nagyurias“ magatartása. Elhatározták, hogy bevásárlják a községi tanácsba, Sőt még maire-ré is megválasztják.

Egy szép napon, amint Muflat ur ott ült az ajtaja előtt és egykedvűen pipázgatott, egy városi hajdu lépett eléje és Honoé-Joseph Muflat ur után kérdezősködött.

— Irást hoztam a chateaux-törvényeséktől.

Muflat ur bizalmatlanul bontotta ki az irást, de a mint átfutotta a hivatalos aktát, arezát az öröm pirja futotta végig és nagy örömben így kiáltott fel:

— Kicsikém! — (Ez volt ugyanis

zetekben és a segélypénztári intézményben megtaláltuk az utját annak, hogy köznépket teljes fegyverzettel láthassuk el arra a nehéz harcra, a melylyel az újabb gazdasági életben a boldogulás jár.

Ennélfogva ezeknek az intézményeknek hatását nemcsak abban látjuk, hogy lehetővé teszik az olcsó hitelhez való jutást, a jobb terményértékesítést s megadják a módot arra, hogy a legszegényebb földmivelő ember is biztosítsa magát betegsége, balesete, öregsége, vagy halála esetére, hanem abban is, hogy ezek az intézmények támogatják a nép gazdasági látókörét, tudását, önrendelkezési képességét javítják és az új viszonyokhoz alkalmazzák gazdasági felfogását.

A mikor tehát Nagy János gazd'uram a hitelszövetkezetről, a tejszövetkezetről, vagy a segélypénztárról beszél, ezzel azt dokumentálja, hogy népünk immár erősen közeledik ahhoz a gazdasági gyakorlati életrevalósághoz, a melylyel századokon át fentartotta magát, a melyből azonban az újabb idők rohamos átalakulása mellett engedni s ennél fogva gazdasági erejében gyengülni látszott.

Már most is látjuk a jeleit, hogy mily szerencsés volt a gazdasági közélet szoban levő új népies intézményeit megteremteni s mily helyes volt az a módszer, a melylyel ezen intézmények a nép önren-

delkezésére, önkormányzati tevékenységére bizattak, a felső vezetés és támogatás csupán a legszükségesebb méretekre szorítottván. Ezek az intézmények intenzív nevelő hatással vannak a népre s oda vezetik, hogy földmivelő népünk, a melynek meggyengülését az egész közéletünk érezni kezdte, ismét azon öserejű forrásánál lesz a vagyon és pénzforgalomnak, az anyagi gyarapodásnak, mint a jobbágyság megszűntét követő évtizedekben. Ez a főfeltétele a föld jó jövedelmezőségének, tehát többi, ezekkel egyaránt fontos nemzeti gazdasági ágaink, az ipar és kereskedelem kívánatos megerősödésének is.

Nem lenne nehéz az új fejleményeknek számtalan érdekes vonatkozását feltüntetni. Köteteket lehetne erről írni. Ez alkalommal azonban csak azt akartuk kiemelni, hogy mily nagy horderejű proceszus indult meg falvainkban. Közép- és nagybirtokosaink, lélkészeink, tanítóink, köztisztviselőink alig találhatnak érdemesebb és gyümölcsözőbb munkát, mintha teljes erejükkel támogatják a szoban levő intézményeket s őszinte jóakarattal csatlakozva a nép munkájához, dolgoznak ezen intézmények gyarapításán és szaporításán.

feleségének a becéző neve, aki, mellesleg megjegyezve, teljes kilenczven kilót nyomott a mérlegen!) — Kicsikém nézd csak, megválasztottak esküdtnek! . . . Oh, ez már nagy dolog!

S valóban, Mufflat ur esküdt lett. Hisz amugy is jól értett a hallgatáshoz. A titkos szavazás sem valami nagy dolog. Beszélni pedig az esküdtnek, ha nem akar, nem kell. Így tehát Mufflat ur remélhetőleg jól fogja betölteni az esküdtti tisztséget. — Büszke önértet dagasztotta a koblét arra a gondolatra, hogy polgártársai fölött ítélkezhetik majd. Megmentheti őket, ha akarja. Ha akarja büntetést szabhat rájuk.

Az esküdtszék, a melyben Mufflat ur megkezdte szereplését, nemsokára összeült, hogy egy lelketlen boltos felett ítélkezzen, aki feleségét csak azért gyilkolta meg, hogy a biztosítási összeget bezsebelje. A vádlott ügyetlen védekezése után következett a tanúk kihallgatása, akiknek valamása azonban nem világította meg az esetet. Ez után a biztosító társaság ügynökét hallgatták ki. Ez ahelyett, hogy a dologra tért volna, a biztosítás előnyös feltételeit magyarázta és különösen azt az ügyességet dicsérte, a melylyel a biztosítási ügyleteket szokta megkötni. Végre befejezte mondókáját, mire Mufflat ur az elnökre nézett és olyan mozdulatokat tett, amelyek elárulták, hogy beszélni készül.

— Van talán valamilyen kérdése esküdtnak? — kérdezte az elnök.

Mufflat fejbicezentéssel adta értésére az elnöknek, hogy tényleg ez volt a szándéka.

— No jól van! Intézze csak hozzám a kérdést, én majd fölteszem azt a tanunak.

Mufflat ünnepélyes hangon szólalt meg:

— Hány éves a vádlott felesége?

— Negyvennyolcz.

— S a vádlott?

— Ötvennégy.

— S mennyit kellett a biztosításért fizetni?

— Azt már hallhatta esküdtn ur. . .

— S mennyit kellett volna ugyanazért a biztosításért más társaságnál fizetni?

— A tanu elég hosszasan beszélt erről a dologról és azt hiszem, az esküdtszéknek semmi szüksége sincs egy összehasonlító táblázatra.

— Boesánatot kérek elnök ur, ez nagy jelentőséggel bír. . . S mennyit kellett volna fizetni az esetben, ha az aszszony hatvan éves és a férfi hatvan éves?

Az elnök ingerülten támadt Mufflatra:

— Nem értem, hogy mindennek mi köze van az igazságszolgáltatáshoz. . .

— Az igazságszolgáltatáshoz talán nincs. De minthogy biztosítani szeretném magamat és feleségemet még pedig minél előbb, így tehát már megért-hete elnök ur, hogy miért kell mind ezt tudnom.

A tárgyalás befejezése után Mufflat ur barátjai és bámulói lelkes óvációkban részesítették polgártársukat, a ki imemegmutatta, hogy méltóan megállja a helyét és nem könnyen vesztí el a fejét a komoly tárgyalás közepette sem.

POLITIKAI HIREK.

A régi képviselőház átadása. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A képviselőháznak átköltözésével a Sándor-utcai ósdi épületet régibb megállapodás alapján át kell adni Budapest fő- és székvárosnak. Az egyezség megkötésével a képviselőház részéről Csávossy Béla orsz. képviselő, a képviselőház háznapja van megbízva. Az egyezség azonban eddig nem sikerült.

A dolog ugyanis akként áll, hogy a régi képviselőház telkét az állam a fővárostól kapta és csak a tulajdonjog megóvása céljából fizetett az állam a fővárosnak évenként egy aranyat.

A képviselőház épületét az állam építtette. A város most azt kívánja, hogy az állam ingyen adja át a régi épületet a fővárosnak, egyrésztől, mert potom áron engedte át eddig amugy is telket, másrésztől, mert a régi épület már használhatatlan és csak az anyagának van bizonyos értéke.

Az állam azonban nem akarja díjtalanul átadni a Sándor-utcai házat, miután sok pénzbe került, másrésztől a kiköltözés maga is temérdek összeget emészt fel.

Egyébként a főváros részéről Babulla János építész becsüli fel az épület anyagát.

A további tárgyalásokat szeptemberben folytatják.

Hivatalnokok vasárnapi munkaszünete. Ugocsovármegyének érdekes kérvénye érkezett tegnap a képviselőházhoz. Arra kéri ugyanis a törvényhozást, hogy a vasárnapi munkásszünetet a tisztviselőkre is terjessze ki. A kérvényt októberben fogja tárgyalni a képviselőház.

Az iskola-iszony halottja.

Tizennégy esztendő öngyilkos.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 16.

A nap-nap után előforduló öngyilkosságok megdöbbentően hosszú sora nem akar véget érni. Tegnap ismét halálba ment a maga jószántából egy szerencsétlen, a ki 14 esztendő tavasza után elég hamar megelégette az élet gyönyörűségeit.

Kerék Miklósnak hívják a tegnap öngyilkosát. *Kunhegyesen* született, a honnan édes anyjával együtt *Kenderesre* költözött. Innen került az alig tizenhárom éves fiu *Debreczenbe* és *Prelovszky* András szabóüzletébe szegődött be inasnak, a hol egy év óta tanulta a tü és ezérna művészet titkát. A gyerek elég jól viselte magát, szerette a maga mesterségét, csak az iskolától iszonyodott. Nem volt kedve a könyvekhez s a tanórákat rendszeren az utcán csavarogta el.

Ez a nemes iskolakerülés sok keletlenlenséget okozott Kerék Miklósnak.

Az iparhatóság, de gazdája is gyakran megdorgálták a mulasztások miatt s mindent a fiu rettenetesen a szívére vette. A maga gyerekeszével úgy gondolta, hogy neki van igaza: elég a mesterséget tanulni, az iskolajárás ugyanis fölösleges. És miután szentül meg volt győződve, hogy ártatlanul bántják és fenyítik kétszerezen nehezére esett, mikor az ipartestületnél, főnöke előtte jelentette ki kedden, hogy nem tűri tovább a folytonos herezhurczát, *elcsapja a Miklós gyereket*.

A kis szabóinas végleg elkeseredett. Levelet irt *Kenderesre* az édes szülejének, melyben félig tréfás, félig komoly hangon adta tudtára, hogy „jobb hazába készül.” A kis falusi házban ki sem vette komolyan az írást; nem hittek a Miklós gyerek elkeseredés szülte tudósításának.

Csalódtak... A fiu valósággal halni vágyott. Tegnap reggel együtt nyitották ki a *Kossuth-utca* üzlethelyiséget *Harsányi Mihály*val, a másik inasfiuval, a ki kiment egy pillanatra, hogy vizet merítsen a loesolóba. Visszatérve, *halva találta az üzleti állvány mögött kis barátját*. Jobbjában forgópisztolyt szorított, melyből halántékába lőtt és szörnyet halt.

Távbeszélőn értesítették az esetről a bűnügyi-osztályt, a honnan *Bardócz A.* biztos ment a helyszínre és jegyzőkönyvet vett föl a gyászos esetről. Megjelent dr. *Varga Emil* is, de csupán a halált konstatálhatta. Intézkedésére beszállították az iskola áldozatának hulláját a közkórházba, honnan holnap kísérik örök nyugalomra.

Házasságtörés nagyban.

Egy válópör története.

S a j á t t u d ó s í t ó n k t ó l.

Budapest, július 16.

Érdekes válópörbe fog ítéletet mondani legközelebb a budapesti törvényszék. A válópör okát és adatait budapesti levelezőnk a következőkben ismerteti:

Van a fővárosban három jogász, a kiknek esze többet járt a szép kis varróleányokon, mint a pandektákon. A három joghallgató jó barát volt, csak úgy hívták őket: a „lump-trifolium”. Közledett a semester vége s a három diák atyjai, mintha összebeszéltek volna, levelet irtak drága fiaiknak, a mely levelek ebben a kijelentésben csuesosodtak ki: „Vagy lesz alapvizsga, — vagy nem lesz pénz!” E kinos dilemában hősi elhatározás érelődött meg a muzsa-fiakban. Bezárkóztak egy közös szobába és szinte vödörrel kezdték inni a tudományt s a bölcsességet. Ez három napig tartott, a negyediken így szólt az egyik:

— Pokoli rendtelenség van a szobánkban. Fogadjunk föl egy gazdasszonyt, a ki a lakásunkat már rendbehozza.

— Igazad van, pajtás, — felelt a másik kettő — keress nekünk egy gazd-

asszonyt, — de — fiatal és csinos legyen ám!

Az eszme fölvetője nem volt rest, kísértelt a városligetbe, a diákok és varróleányok e kedvenc találkozó helyére. — Rövid kutatás után megpillantott egy csinos, elegáns, fiatal, barna asszonykát és megszólította:

— Nézze, édes, én együtt lakom két diáktársammal, de így, valamely kedves Éva lánya nélkül, nagyon unatkozunk. Hajlandó ön egy hónapig, a míg a vizgára előkészülünk, a mi gazdasszonyunk, a mi — barátónk lenni?

— Pompás, — felelt a barna tündér — én ép egy hónapra jöttem föl Budapestre. Az uram üzleti ügyekben Amerikába utazott s csak július elején jön haza, Addig szívesen leszek a társaságukban.

A háromlevelű lóheréből így lett négylevelű. A diákszobában vigan folyt a tanulás és a mulatás. Az idillnek azonban még a kitűzött terminus előtt váratlanul vége szakadt. A fiatal férj ugyanis hamarabb tért vissza utjáról, mint ahogy tervben volt s elindult megkeresni a nejét. Egy privát-detektív segédelmével ez hamarosan sikerült is neki. A férj zordonan fordult az ifjakhoz:

— Melyik volt a házasságtörő?

— En! — En! — En! — mondta kórusban a három diák.

A férfi komoran látta, hogy itt monstre-hütlenséggel áll szemben, azért hát véget vetett a kellemetlen jelenetnek és beadta neje ellen a vádló-keresetet. A keresetben van egy rendkívüli érdekes, a törvénykönyvben idáig elő nem forduló kifejezés. A megcsalt férj ugyanis *általános házasságtörés* címén kéri házasságának fölbontását.

Ebben a válópörben fog nemsokára dönteni a budapesti polgári törvényszék szüneti bírósága.

UJDONSÁGOK.

Debreczen iparmuzeuma.

A kereskedelmi és iparkamara akciója.

Megirtuk annak idején, hogy a debreczeni kereskedelmi és iparkamara piac-utcai új székházában egy kerületi iparmuzeum létesítését is tervbe vette, melynek ünnepélyes felavatását és megnyitását szeptember hó 14-ik napjára tűzte ki. A muzeum berendezése iránt most kezdette meg szervező munkáját a kamara.

Ez iparmuzeumban elhelyezést fognak találni a kamara kerületében előállított mindazon készítmények, melyek akár gyárilag, akár kézműipari uton, akár házi iparilag állítatnak elő, teljesen kész, esetleg félkészítmény alakjában s a melyek akár helyi fogyasztás tekintetében vagy akár mint exportképes cikkek különös jelentőséggel bírnak. Ellenben nem foglalhatnak helyet az iparmuzeumban a közönséges s általános napifogyasztás tárgyát képező cikkek.

Célja az iparmuzeumnak egyrészt az, hogy a nagyközönségnek könnyen

hozzáférhetővé és szemlélhetővé tegyék kamara kerületünk fentebb jelzett, ugy-szólván speciális készítményeit, másfelől hogy azok fogyasztására az érdeklődő közönség figyelmét felhiva, a beszerzési források fölől pontosan tájékoztathassuk.

Hogy a hazai ipar pártolására irányuló ezen törekvésünket megvalósíthassuk, számít a kamara a kerület érdekelteinek szíves közreműködésére és támogatására, már tudniillik a tekintetben, hogy készítményeikből egy teljes gyűjteményt az iparmuzeum állandó kiállítása számára díjtalanul rendelkezésükre bocsátanak.

A beküldendő tárgyak részére a szükséges területet és szekrénytért szintén díjmentesen engedi át a kamara, a tárgyakra felügyeletet gyakorol, azok állandó tisztán tartásáról is gondoskodik. Az iparmuzeum állandó kiállításában résztvevők a tárgyak előállításán és beküldésén kívül semmiféle más költséggel nem lesznek terhelve, mint tisztán azon esekély összeggel, a mibe a kiállító vagy a telep címét feltüntető czégtábla kerülni fog, melynek elkészítésére, az egyöntetűség kedvéért, szintén a kamara vállalkozik.

Tekintettel kamarai székházunk ünnepélyes felavatására és ezzel kapcsolatban az iparmuzeumnak szintén ünnepélyes meggyitására s a szeptember 14-re kitűzött határidő közelségére arra kéri fel a kamara a kerület 7 vármegyéjének érdekeltségét, hogy az iparmuzeumnak szánt tárgyakat szeptember hó 1-ső napjáig — legkésőbb — bérmentve beszállítsák, jóval azt megelőzőleg azonban a tárgyak jegyzékét, valamint a készítmendő czémtábla szövegét közölgék.

Az ez iránt kibocsátott felszólító levelekre máris szép számmal érkeztek be sok ígérő válaszok, úgy hogy az iparmuzeum rendezése a nyári hónapok alatt reményekre jogosítólag örvedetesen halad előre.

A drága fekete kávé.

Tanulságos történet.

Budapestről írják, hogy megint gazdát cserélt az *Andrássy* utnak egy fényes palotája. Az előbbi gazdája akit úgy hívtak, hogy *Löwy*, meghalt.

Pár éve, hogy *Löwy* Orosz-Lengyel országból eljött Budapestre. A zsidóüldözések miatt hagyta el nagy Muszkaországot és nem hozott el magával egyebet, csak egy nagy bőrládát. Hanem abban a bőrládában volt vagy másfél millió rubel.

De a nagy gazdagság épenséggel nem látszott meg *Löwyn*. Szakasztott úgy járt, olyan ruhában, mint a többi lennyel zsidó: kaftánban, ormotlan, nagy sapkában és a fülei mellett lelógtak a nagy tincsek.

Egyszer *Löwy* fogja magát és bemegy az *Andrássy*-ut egyik kávéházába.

— Adjon egy fekete kávé! — szólt a pinczérnek.

Hanem fekete kávé helyett gorembaságokat kapott. A kávé heves hangon támadt rá:

— Hallja, menjen innen! Ilyen vendégekre semmi szükségem sincsen! Nem

hagyom tönkremenni a kávéházamat azzal, hogy ilyen vendégeket megtűrjek!

Lőwy nagy nyugodtan hallgatta végig a goromba kávést.

— Ugy? — szolt. — Hát nem ad nekem kávé?

— Ilyen embernek nem!

— No hát azt mondom én, — szolt Lőwy, — hogy drága lesz magának az a fekete kávé, a mit nem adott!

Azzal ment ki. De az utcán megállt és jól szemügyre vette a házat, a melyben a kávéház van. És rövid gondolkodás után fölkereste a háztulajdonost.

— Hallja, — mondta neki, megveszem a házat. Eladja?

— Ha megadja az árát, miért ne?

— Mit kér?

A háztulajdonos mondott egy numerust és három nappal később a palota Lőwy tulajdonába men át.

Az új háziurnak az első dolga az volt, hogy fölezítálta magához a kávést, aki majd hanyat esett, mikor megtudta hogy most ki a háznak a gazdája. Rög-tön rosszat sejtett és sejtelmében nem is csalódott, mert Lőwy fagyos hangon mondta neki:

— A maga szerződése májusba lejár. Most október van. Ha meg akarja tartani a helyiséget, hát csináljon magával új szerződést.

— Kérem!

— De május elsejétől kétezer forinttal több a házbér. Tetszik, vagy nem tetszik?

A kávést kénytelen-kelletlen belement a dologba. Mit csinálhatott volna? Megkötötték a szerződést újabb egy évre. De egy év múlva Lőwy kijelentette:

— Megesinálom az új szerződést, de május elsejétől a házbér megint négy ezer forinttal több.

Hát ebbe a kávést már nem ment bele. Kénytelen volt kihurczolkodni. De Lőwy azzal nem törődött. Ő csak a fenyegetését akarta beváltani:

— Drága lesz magának az a fekete kávé, a mit nem adott!

* **A belügyminiszter és a járás-székhelyek.** Hajdúvármegye közönségéhez tegnap érkezett le a belügyi kormány döntése a járási-székhelyek ügyében adott, de megfelelőbbé tett közgyűlési határozatokra vonatkozólag. A május 14-iki közgyűlés ama határozatát, hogy *Hajdú-Szoboszlóról* a járási székhely *Nádudvarra* visszahelyeztessék — miniszter megváltoztatta s így a székhely továbbra is *H.-Szoboszlón* marad. — Ugyancsak ezen közgyűlés határozta el, hogy a járási székhely *H.-Böszörményből* ne helyeztessék el *Hadházra*, de maradjon tovább is *Böszörményben*. Ezt a határozatot, a fellebbezés elutasításával a belügyminiszter is jóváhagyta.

* **A házbéradó ügye.** A megfelelőbbé tett házbéradó kérdése valósággal ten-

geri kigyóvá válik. Nem akar véget érni a tárgyalások sora s valóban bizonytalan: mikor dönthet végérvényesen a miniszter. Tegnap délután négy órakor a városi tanács tartott értekezletet a házbéradó ügyében. Az ülés bizalmas jellegű volt.

* **A büszke Zsolna.** Érdekes átiratot kapott *Zsolna ipartestületétől Debreczen* iparosainak társasága. Azt kéri a spanyolmód büszke *zsolnai* iparosok: írja föl *Debreczen* is, úgy, mint ők felírtak — a kereskedelmi kormányhoz az irána, változtatná meg 1904. évi XVII. törvényezik negyedik szakaszát, mivel „lealázónak” tartják *Zsolna* iparosai azt, hogy a *közszolgát, bérkocsist, hordárt, szintén iparosnak tekinti és nevezi a törvény.* A *debreczeni* ipartestület valószínűleg ad akta löki a kiskoru észjárás szegénységi bizonyítványát.

* **Népgyűlés az önálló vámterület mellett.** Tegnap számunkban jeleztük, hogy jövő hó elején *Debreczenben* nagy népgyűlés lesz a gazdasági önállóság kérdésével a napirenden. Mint illetékes tényezőktől hírül vesszük, a népgyűlés nem egyik politikai párt akeziójának, de ama általános mozgalomnak eredménye, mely az önálló vámterület kivívását ezezza. Részt fog venni a népgyűlésen az ipargróf *Zichy Jenő* is és rendezésébe befolynak *Debreczen* polgárai közül pártkülömbőség nélkül mindazok, a kik a gazdasági önállóság szükséges voltát hirdetik.

* **A debreczeni kamara a vidéki nyomdaiparért.** *Debreczen* tevékeny kamarája *Láng Lajos* kereskedelmi miniszterhez írt föl tegnap a vidéki nyomda-, papir- és könyvkötő-ipar érdekében. A kamara a megrendelések gyűjtésének tilalmát kéri a nyomdai iparra is, mert nem lát semmi okot fennforogni arra, hogy azt a védelmet, melyet az 1900. XXV. t.-ez. a vidéki iparra és kereskedelemre nézve annyiban-amennyiben biztosít, épen azoktól az iparosoktól vonja meg a végrehajtási rendelet, a melyek e védelemre a tulhatalmas fővárosi vállalatokkal szemben legjobban rászorulnak. A vidéki nyomdák és papirkereskedések részéről annyi jogosult panasz különben is a fővárosi nagyvállalatok egyoldalú dédelgetése, a nyomtatvány és írószér — központosság miatt, hogy a törvény rendelkezéseinek világos megsértésével ez újabb sérelmei méltatlanul érné őket. A különféle nagy intézetek, gyárak, vállalatok, kereskedések, melyek esetleg oly szükségletek fedezését igénylik, a mik helyben nem lelhetők fel, könnyen segíthetnek magukon, módjukban áll a fővárosi vállalatokhoz fordulni. De általános szabadságot nyújtani, hogy e kivételes ezikkek örve alatt mindonféle nyomtatványt, írószert és könyvkötőmunkát egész szabadon szállíthassanak, illetőleg ezekre nézve szabadon gyűjthessenek megrendelést vidéken a fővárosi vállalatok, nagy igazságtalanság volna s a mai vidéki nyomdai és rokon iparokat egész fejlődésükben megakasztaná.

* **Debreczeni föld Amerikában.** Az amerikai Kossuth-szobor alapzatához, mely tudvalegőleg Magyarország minden vidékéről lesz összehordva — debreczeni föld is kerül. Még pedig vérázott föld. *Zoltai Lajos*, debreczeni íróársunk ázott földet a Nagy Sándor halnából s a hon-

védsírokból. — A szent földet hazafias hangu levél kíséretében elküldötte *Tóth Andrásnak*, a kiváló szobrásznak, ki az amerikai *Kossuth-szobrot* készítette; kérvén: juttassa el a *debreczeni* földet is a kegyeletes czélra.

* **Nappal ágy — éjjel szék.** Egy jókedvű ujságíró kollégánk bement tegnap egyik előkelő butorkereskedésbe.

— Egy patent-székem akarok venni! — szolt előzékenyen. — Itt van mindjárt egy! Gyönyörű darab!

— Ez nappal szék, éjjel ágy? — kérdezte az ujságíró.

— Igen.

— Akkor nem használhatom.

— Hát talán ez a másik itt jó lesz.

— Ez is nappal szék, éjjel ágy?

— Igen.

— Akkor ezt se használhatom.

— Tán ezt a harmadikat itt? — szolt a kereskedő.

— Az is nappal szék, éjjel ágy?

— Igen.

— Akkor azt se használhatom.

Csodálkozva mondta a butorkereskedő:

— De hát milyen tetszik kérem?

— Tudja uram — mondta az ujságíró —

én a foglalkozásomnál fogva egész éjjel dolgozom, a szerkesztőségben vagyok és nappal alszom. Hát ne olyant adjon nekem, amelyik nappal szék, éjjel ágy, hanem olyant, amelyik éjjel szék és nappal ágy!

* **Új postagyakornokok.** A kereskedelmi miniszter pályázatot hirdetett 108 gyakornoki állásra. Pályázhatnak azok, a kik középiskolát vagy egyenrangú mai tanintézetet érettségi vizsgával sikeresen elvégeztek, 18-ik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok. A kérvényeket a kerületi posta- és táviridatigazgatóságokhoz augusztus 15-ig benyújtani, erkölcsi és orvosi bizonyítványt tetszelve. Az alkalmazandók 2 korona napi-díjat kapnak és 1904. szeptember 1-jére Budapesten, illetve Zágrábban tisztképző tanfolyamot kötelesek hallgatni. A gyakorlati alkalmazásban beváltakat az alapvizsga letétele után gyakornokokká nevezik ki 800, illetve 100 korona segélydíjjal, a tanfolyam sikeres elvégzése után pedig posta és táviridatügyi állásokra nevezik ki.

* **Tűz a Görög-tanyán.** *Balmaz-Ujvárosi* levelezőnk írja, hogy a *Balmaz-Ujváros* mellett levő *Hartstein* Dezső és *Sámuel* birtokát képező Görög-tanyán tűz ütött ki, mely egy 14 méter hosszú és 7 méter széles gazdasági gépépületet teljösen, a két mellette levő épületet pedig részben elhamvasztotta. A tüzet minden valószínűség szerint a szomszédos gőzmalom kéményéből kipattanó szikra okozta. Ugy a leégett épület, mint a benne levő gépek biztosítva voltak.

* **Énekpróba az új templomban.** A megüresedett kántortanítói állásra — mint megirtuk — 8 pályázatot adtak be. A presbyterium határozatához híven tegnap ének és orgona próbát tartottak a Kossuth-utcai templomban egy e célból alakult szakértő-bizottság előtt. A próbán résztvettek: *Alföldy Béla*, *Veress Vilmos*, *Kremán Sámuel*, *Papp Imre*, *Horváth Lajos*, *Kovács Mihály*, *Kovács Mihály* és *Ráczy Árpád*. Javaslatát a napokban terjeszti a bizottság az egyház elé.

* **Merénylet egy ló ellen.** Különös módon állott bosszút *Szilágyi Mihály* sámsoni kocsis volt gazdáján, *Budaházy Szilárdon*. Ugyanis — mint ottani leve-

lezőnk írja — Szilágyi kocsis volt Budaháznál, ki valamiért megszidta, mire a kocsis bosszút forralt és Budaháznak egyik lovát késsel összeszurkálta. A kocsis tagadott, de az ágyában megtalálták a véres kést. A bosszuálló kocsis ellen megindították az eljárást.

* **Halálozások.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalban: Szegedi Dániel ev. ref. 90 éves; Virag Pál gör. kath. négy hónapos; Stromf Jonathánné; Borsos István ev. ref. három hónapos; Veisz Sándor négy éves; Demjén Mária ev. ref. 60 éves; Uri Piroska ev. ref. nyolcz napos; Ujváry Juliánna ev. ref. 33 éves.

* **Gyujtogatás H.-Nánáson.** Tegnapelőtt éjjel negyed 2 órakor a harangok zugása jelezte, hogy tűz van. Nyakó Márton istállóját gyujtották fel. Érdekes hogy a csendőrség éber és lelkiismeretes nyomozása milyen hamar kiderítette a tettes kilétét. Haas Lázár őrmester *Krauttil* Gyula és Daru Sándor csendőrök a helyszíni szemlénél megállapították a nyomokat, melyek *Balog Molnár* Miklós házáig vezettek, tüzvész helyén pedig egy posztódarabból készült petroleumos kanóczot is találtak. A *Balognál* megejtett házkutatás alkalmával *Balog* ágyában a posztódarab többi részét is megtalálták s még a foszlányok is egyeztek a kanóczozal. Egy üveg petroleumot is találtak, a lába nyoma a helyszínen talált nyomokkal tökéletesen egyezett. A tettes e súlyos bűnjelek hatása alatt *töredelmesen beismerte a gyujtogatást*, mivelhogy régebb idő óta ellenséges viszonyban élt Nyakóval és bosszúból nyujtotta fel annak istállóját. Szerencsére a tüzet hamarosan elfojtották, mielőtt a községben tovaterjedhetett volna. A gyujtogatót pedig a járásbiróságnak adták át.

* **A bor forgalomba hozása.** Láng Lajos kereskedelmi miniszter ama többször hangoztatott kérdés tekintetében kíván véleményt vajjon a bor a megrendelés tilalma alól kivéttessék? E czélból kérdő íveket bocsájtott ki az ország kereskedelmi és iparkamaráihoz, melyek most érkeznek vissza. A kamarák tulajdonos részének véleménye az, hogy a bor ne véttessék ki a megrendelés gyűjtési tilalom alól, még pedig azért, mivel a bornak és különösen az értékes fajbornak a magánfeleknél megrendelés gyűjtés útján való forgalomba hozatala külön óvintézkedést igénylő közérdeknek nem tekinthető. A borkereskedőknek módjukban áll, hogy itt is, a hol a speciális bor és esemege üzletek nincsenek, jobb vendéglők vagy fűszerüzletek útján gondoskodjanak fajboraik detailelrusításról, de különben is a bor oly természetű czikk, melynek forgalomba hozatalához nincs szükség a közvetlen megrendelés gyűjtésnek kivételes eszközére, a melylyel, míg a magánfeleknél való megrendelés gyűjtés szabad volt, különben is sok visszaélés történt. A kereskedelmi miniszter a választok teljes beérkezése után szűkebb tanácskozást fog egybehívni s azután határoz e kérdésben.

* **Az elfogott rabló-csemeték.** Tegnap napunkban hosszasan foglalkoztunk azzal a betöréses lopással, a mit három rabló-

csemete követett el tegnapelőtt éjjel a Széchenyi-utczán. Kettőt közülök el is fogott a rendőrség, de a harmadikat, egy *Gábor* nevű zsebmetszőt és betörőt még eddig nem sikerült elfogni. A rendőrség tegnap hallgatta ki *Simon* Györgyöt és *Varga* Gusztávot, a két elfogott rablót. Noha erősen kompromittáló tárgyakat találtak náluk és noha a kirabolt ház házmesternéje fölismerte *Vargában* a reggel onnan kiosont cigánylegényt; a két jómadár erősen tagad és mindent a megugrott *Gáborra* szeretne kenni. — Az egyiknél egy *Lévay* István névre kiállított munkakönyvet is találtak. Erre vonatkozólag azt mondta *Varga*, hogy *Gábor*tól kapta. — Most azon igyekszik a rendőrség, hogy *Gábor*t is kézrekerítse, hadd czáfolna rá barátjára, aki anélkül is folytonos ellentmondásokba keveredett.

* **A nagybetűs cselédkönyv.** A cselédkapitány ajtaja előtt egypár nagy csizma s a csizmákban egy ember állott tegnap. A csizma orra gyengéden megböki az ajtót, kilincsét komoly megfontolással nyomja meg az atyafi.

— Jó napot adjon az Isten!

— Adjon az Isten!

— Sorom vóna tekintetes uram, a leányomat boszögödtetem, cselédkönyv kéne neki.

— Adunk neki.

Az atyafi ránt egyet a vállán, a csizmák előbbre lépnek:

— De csak úgy váltok neki, ha nagybetűs könyvet ad a tekintetes ur. Mert a leányom olyan ténsasszonyhoz szegődött be, a ki hogy — rövidlátó.

* **A békeltető bizottság ülése.** A *debreczeni* ipartestület békeltető bizottsága gyűlésezett tegnap *Bereczky* Lajos r. fogalmazó iparhatósági biztos elnöklete alatt. A bizottság folyó ügyeket, felmerült eltéréseket intézett el.

* **Felhívás a borkereskedők és borkereskedőkhöz.** A gazdasági egyesület választmányja határozata folytán az egyesület titkárságánál törzskönyvet vezetnek arról, hogy az egyes borkereskedőknek mily mennyiségű és minő fajú bora van eladó. Erre vonatkozólag vettük a következő felhívást: Felhívjuk az érdekelteket, hogy bejelentéseiket a titkárságnál tegyék meg. A borkereskedők felkérjük, hogy szükségleteik beszerzésénél a titkárságnál vezetett törzskönyvet saját érdekükben tekintsék meg. Az egyesület titkársága.

* **Holdkóros kémény.** Holdkóros kéményt még nem látott *Európa*. *Debreczenben* azonban akad egy minden két esztendőben, az éjszaka nagy népesödület állott a Hatvan-utczán, özv, *Krémer*né háza előtt. A háztetőn egy holdkóros ember állt, de csak nem akart lejönni. A nép bámult, nézett, de az csak állt rendületlenül. *Erdélyi* István rendőrfogalmazó is előkerült véletlenül és ő világoztotta fel a népet, hogy az nem ember, hanem csak kémény, aminek éjjel emberformája van. Már két évvel ezelőtt is embernek nézték és a tüzoltók fogtak hozzá locsoló géppe a felébresztéséhez. Reggelig locsolták, még sem mozdult. A nép megköszönte a felvilágosítást és nyugodtan tért haza, magára hagyva a két esztendőnként holdkóros kéményt.

* **A kutya meg a macska.** Két házi állatról szól a mese. A kutya megharapta

a macskát, mire a macska nyávogva hazament. Megkérdezték mi baja, mire a macska elmondta, hogy *Fülöp* János kutyája marta meg. A gazdája, *Kovács* Akos erre felkereste a kutyát és felelőségre vonta. A kutya henczegett, mire *Kovács* Akos a kutyát agyonütötte. *Fülöp* János bosszúból viszont agyonütötte a macskát. A két állat ily módon kiszendvén az emberekre került a sor. Egy-másra támadtak és tollal verték egymást, de itt már közbeszólt a rendőrség is, mire az ügy befejeződött. Ez a kutya és a macska szomorú története.

* **Elveszett sertés.** *Pacsirta* utca 53-ik számú háztól, f. hó 15-én délután az udvarból kiment és azóta nyoma vesztet. Szíves megtaláló keretik nevezett házhoz vissza adni hol az illő jutalomban részesül.

x **Zeneestély.** Ma esütörtökön és holnap pénteken, a *Dankó* Pista-féle daltársulat a *Dréher* söresarnok kerthelyiségében szabad bemenettel zeneestélyt tart.

TANÜGY.

Főiskolai tanulók értekezlete. *Kiss* Tamás szenior helyettes ez uton kéri a főiskolai tanuló ifjuság itthon időző tagjait, hogy az augusztus 2-án tartandó ünnepek rendezése tárgyában értekezleten ma délután 3 órakor a felsőbb tanulók olvasó termében minél számszerűbben megjelenni sziveskedjenek.

Iskolaszéki ülés. A *debreczeni* ev. ref. egyház iskolaszéki bizottsága f. hó 18-án gyűlést tart a főiskola kis tanácstermében. A gyűlésen folyó ügyek kerülnek szóba.

A tanítóképző intézet értesítője. A *debreczeni* ev. ref. tanítóképző intézet 1901—1902 évről szóló értesítőjét most adta ki *Kovács* Lajos igazgató tanár. *Kovács* Lajos, mintegy 25 oldalra terjedő igen érdekes és szépen megírt ismertetőt közöl az elmúlt tanév történetéről, melyből kitűnik, hogy a tanítóképző intézet vezetősége és tanárai a legideálisabb buzgósággal működnek a jövő tanító generáció érdekében. A tantárgyak tanításának módozatai és beosztásai is méltán dicsérik az összeállítók tapintatos és körültekintő munkásságát. Az osztályzatok aránylag a legjobb évi eredményt tüntetik fel.

MULATSÁG.

Táncvizalom és dalestély. Az „*István*” gőzmalom társulat munkásainak, „*Önképző- és Segélyző Köre*” a *Margit-fürdő* disztermében szombaton, e hónap 19-én, dalestélylyel egybekötött táncvizalmat rendez. A táncvizalomra — mely este 8 órakor kezdődik — belépti díj személyenkint 1 kor. 20 fillér, előre váltva 2 korona. A jegyek előre válthatók: *Glück* Izidor kereskedőnél *Péterfia*-utczán és *Kántor* István kereskedőnél *Hadház*-utczán.

SPORT.

Kerékpárverseny. A nagyváradai polgári kerékpáros egyesület folyó hó 20-án országos kerékpárversenyt rendez. A nevezések — mint a Fridvalszky Rezső egyesületi titkár felhívásából értesülünk — Kramer Károlyhoz, a nagyváradai társaság titkárához intézendők Nagyváradra.

Sport és játékoság. A debreczeni kerékpáros egyesület augusztus 5-ikén, saját pályáján a létesítendő Ielenczház javára jótékonyezélu kerékpáros népnepélyt rendez. Az ünnepély tréfás felvonulásokkal, különféle versenyekkel, konfetti, tombola, tüzijáték és még igen sok mulattató látványossággal lesz egybekötve. A napokban már kimerítő műsort adunk.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET.

(A délibábok hazájából.) Az Uránia színház ez évi megnyitó darabja a „Délibábok hazája”, Debreczennel és a Hortobágygyal foglalkozik. A darab szövegét Lovász János, jeles író társunk írta, a fénykép és kinematográf felvételeket pedig Haranghy György, ismert amatőr fényképész készítette. A fővárosi sajtó már eleve is igen szép sikert jósol a darabnak, a melyre nagyban készül az Uránia színház technikai vezetősége.

TÁVIRATOK.

Vélemények egy törvénytervezetről.

Budapest, július 16. (Saját tudósítónktól.) Az elméleti jog és államtudományi államvizsgákról és jogi oktatásról szóló törvénytervezetre a kuria, ítélőtáblák, főügyészségek, ügyvédi kamarák, ügyvédi és bírói vizsgáló-bizottságok, egyetemek és jogakadémiák véleménye már beérkezett a miniszteriumba. Valamennyien helyeslik a tervezet alapelveit, kivéve a budapesti egyetemet, mely a kötelező doktorátus minősítő erejét nem csak megszüntetni nem akarja, hanem kiterjeszteni kívánja. Azonkívül oly intézkedéseket javasol, melyek következtében az összes felekezeti jogakadémiának meg kellene szünniök.

Kifogott holttest.

Budapest, jul. 16. (Saj. tud.) Ma délután a Szigetfalu dunamenti község előljárósága táviratban értesítette a főkapitányságot, hogy a napokban eltűnt Bauer Lajos budapesti termény nagykereskedő holttestét a Dunából kifogták. A rendőrség megállapította, hogy Bauer a lánczhydról ugrott a Dunába és a víz egész Szigetujfaluiig sodorta holttestét.

A közös külügyminiszter Ischlben.

Bécs, július 16. (Saját tudósítónktól.) Goluchowski Agenor gróf, közös külügyminiszter tegnap este Ischlbe utazott.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az asszony miatt.

Egy pinczér brutalitása.

S a j á t t n d ó s i t ó n k t ó l.

Debreczen, július 16.

A művelt nyugaton felháborodva tárgyalják az olyan eseteket, mint ami fölött ma tartott főtárgyalást a debreczeni kir. törvényszék. Arról van szó, hogy egy férfi megrugdosott és megöklözött egy nőt, valami fehérvarró nőt, ugyannyira, hogy annak egy foga is kiesett. eltekintve attól, hogy a hátán súlyos sérüléseket szenvedett. Mondjuk, a művelt nyugaton a nő tettleges bántalmazása, a legmiveletlenebb néposztály körében is a ritkaságok közé tartozik. Nálunk, Magyarországon azonban még mindig divik az a szellem, mely „az asszony verve jó” jellegével van szoros összefüggésben.

A tegnapi tárgyalás azonban fényes bizonyítékát adta a bíróság előrehaladott modern felfogásának, a mikor a számtalan enyhítő körülmény dacára is, súlyos ítéletet hozott egy ilyen esetből kifolyólag. Az eset előzményei a következők:

Orbay Lajos pinczér egy udvaron lakott feleségével, szül. Fekete Edittel a Kóssuth-utczán egy Magoss Emilia nevű asszonnyal. A két nő nem valami jó barátságban élt egymással, a pletyka is napirenden volt közöttük, ami nem épen ritkaság a műveletlenebb női réteg között. Egyizben ugyancsak ilyen pletykából eredő ezivódás közben, 1899 június havában Orbay Lajos rátámadt Magoss Emiliára és súlyos testi sértéseket követett el rajta. Pofonverdeste a hölgyet, megrugdosta úgy, hogy 20 napon tul gyógyuló sérülést szenvedett. A sértett nő feljelentést tett Orbay ellen a büntető törvényszéknél. A vádlott időközben elvált a feleségétől és eltávozott Debreczenből, minek következtében az idézést nem kézbesíthették neki. Mikor aztán előkerült, vizsgálati fogságba helyezték, ahol 30 napot töltött.

A debreczeni kir. törvényszék tegnap tartott főtárgyalást Orbay Lajos fölött. A vádlott csinos, szőke feleségét is kihallgatta a törvényszék, de a főmagánvádló nem jelent meg a tárgyaláson. Udvarhelyi Dezső kir. alügyész vádbeszéde és Freund Jenő dr. védbeszéde után a kir. törvényszék Orbayt egy havi fogházra és 20 korona pénzbírságra ítélte, a kiállott vizsgálati fogsággal azonban ezt kitöltöttnek vette.

§ Aki revolverrel fizet. Valamikor régen lehetett még revolverrel fizetni, de manapság már zsarolás vétségéért állítják az ilyen embereket a törvény elé. Így járt Király János is, aki a múlt év december havában egy szombati napon bement Nyerges Mihály koresmájába és ott mulatott k-t napon át. Vasárnap este aztán revolverrel akart fizetni Király János, de az ilyen fizetés nem lévén forgalomban, zsarolás kísérlete czimén indi-

tottak ellene bűnvádi eljárást. A kir. törvényszék tegnapi főtárgyalása után vádlottat egy hónapi fogházra ítélte. Az ítélet ellen az ügyész, valamint a vádlott felbbezést adott be.

§ Egy kocsis kalandjai. Nem arról a mesebeli kocsisról van szó, akibe beleszeretett az ugyancsak mesebeli királylány, hanem arról a Pocsár Gáborról, a ki tajtékipipát és ezüst órát lopott. aztán megugrott Nagyváradra és élvezte a pipa füstjét, kajánul mindég azt nézte, hogy hány óra van, amíg csak el nem fogták és haza nem szállították Debreczenbe. Medve István kocsis társától lopott el egy tajték pipát, aztán a Bika szállóbeli kocsisok ládait törte fel és onnan ruhaneműt és egy órát lopott el. Aztán Váradra sietett ahol hetesnek szegődött be egy ezukrászhoz. A kibocsátott körözésnek azonban meg lett a foganatja és ökelmét haza szállították. Tegnap ült ítélte törvényt a debreczeni kir. törvényszék és lopás czimen 7 hónapi börtönrre ítélte Pocsár Gábort.

§ Rabló házaspár. Tóth Bálint és neje Borbély Zsófia a múlt év őszén annyira megszorultak butor dolgában, hogy ellátogattak a szepesi tanyára, ott feltörték Borsó Gábor kapuját és a házba osonva, onnan egy ágyat és asztalt raboltak el. A rablás azonban nem volt valami sikerteljes, mert észrevették az ügyet és elesípték a jeles házaspárt. A debreczeni kir. törvényszék tegnap ítélkezett fölöttük és 8-8 napi fogházra ítélte őket. Az ítélet jogerős.

REGÉNYCSARNOK.

A SZERELEM HATALMA.

Regény.

Írta: Jablonczay Kálmán.

VI.

Pogány esküvő.

(Folytatás)

35.

Azonnal lóra ültek

A fehér asszonyt Tardos maga elé vette a nyeregbe és remek lovát vezetékképen saját paripájához csatolta.

Kréton is telkuszott egy viczkán-dozó mén háta.

Ugy lehetett észrevenni, hogy próbálta ő ezt már más alkalommal is, különben a kaffer nők megülik a lovat úgy, akár egy férfi.

Babill a maga lovával hátul maradt — az öszvéreket a menet után üzendő.

Vehemens futás volt az, amit a menekülők véghez vittek.

Rengett alattuk a föld az örült vágatástól.

Tardosnak utközben lovat kellett eserélni, mert a kettős teher alatt kimerült a nemes, erős állat.

A vezetőklő kényelmesen helyettesítette az elfáradt paripát.

Mire a nap tüzes tanyára megcsókolt a föld horezontalis peremétmén Oranzs állam határában vágattak a menekülők. Még csak egy óra futás olyan helyre érnek, hova Kaffer nem meri be tenni a lábát.

Végre befutottak az angol-bur há-

boru harezterére, hol nyugodtan fellélegzettek.

Egy leégett farm romjánál hol kutat is találtak a vizsgáló szemek megállapodtak a menekülők.

Egy nem régen még jól ápolt gazdasági udvar fával sűrűen beültetett árnyékban leszereltek, lovakat legelészni, szabadon bocsájtá, letelepedtek kormos romok épen maradt kőhalmazára, és nem kis félelelemmel néztek vissza Kaffer ország felé hol olyan esunya halál nemekkel pusztítják el az idegeneket. Csakhamar érezték, hogy már két nap óta mit sem ettek. Legjobban meglátszott a fehér asszonyon ezen szenvedés előjele. Ki tudja mióta nem vett magához táplálékot, a Kafferek kinzó karmai között.

Még reményük sem volt, hogy honnan vesznek eleséget. Vad nem lehetett az egész környéken, mert a hol örökösen ropog a fegyver, és ágyuk dőreje rázza meg a levegő tengerét onnan a vad elbujdosik.

Végre Kretur a vén banya segített a dolgon. Hirtelen feltápázkodott, és el-

sietett a hegláncz tövében. Nem sokára vissza jött és ölében nagy mennyiségű szentjános kenyeret, és olaj bogyót hozott mely növény ezen éghajlatt alatt vadon tenyeszik.

Mohón fogyasztották el az éhes menekülők a mamának tekintett gyümölcsöket és a farm kutjának hideg vizéből sokat ittak, mely egészen felfrissíteni látszott őket.

Csakhamar érezték a hosszú lovaglás fáradtságát is, leheveredtek tehát a lombos fák árnyékába és elpihentek, kiki saját gondolatainak álmadozásában.

Tardos Babill mellett pihenvén, ki kívánsi volt arra a mérgezett tü szerzésére, melylyel a fehér asszonyt megmentette . . . halkan megérinté az álomba merült hű barát vállát:

— Alszol, Babill — kérde Tardos susogva.

Nem — vagy igen, jó uram — felele Babill — én mindig nem alszom mint a leopárd, teljes éberséggel.

(Folyt. köv.)

Szines és fehér Batiszt

Mosó Blousok remek választékban

olcsón kaphatók a

Párisi divat áruházban

a főposta mellett.

Hol jó és olcsó! Fazekas Kálmánál Hatvan u. sz. (Koszarus-ház), hol mindennemű földfestékek valamint pillanat alatt száradó szobapadló és butor lakkok, firnisz, vékony és vastag asztalos enyv 38 kr kilója és mind szakmába vágó ezikek olcsóbban mint bárhol a nagyérdemű közönség rendelkezésére állanak. 100 kiló portland 5, 100 kiló román 3 kor.

M. A. vasutak menetrendje

1902. május hó 1-től.

Debreczeabol indul:		ó. p.	
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16	
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9 01	
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 36	
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 27	
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden	déli	12 —	
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8 10	
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3 56	
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7 58	
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2 56	
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12 17	
Csak Szatmárig	reg.	5 10	
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8 22	
Miskolcz—Kassa felé	este	6 57	
Szerenes—S.-A.-Ujhely—Kassafelé	d. u.	4 01	
	reg.	5 28	
H.-Böszörmény—	m. áll. v.-tól	reg.	5 51
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről	reg.	5 51
	m. áll. v.-tól	d. u.	4 06
	vásártérről	d. u.	4 15
	m. áll. v.-tól	d. e.	11 20
	vásártérről	d. e.	11 20
Füzes-Abony felé m. á. v.-tól	reg.	5 —	
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	5 —	
Ohat-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4 21	
Ohat-Köcs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4 31	
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	9 25	
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 31	
Budapestre érkezik:			
A reggel 9 ó. 10 p.-kor induló gy. v.	d. u.	1 40	
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz. v.	este	8 50	
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz. v.	reg.	5 10	
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy. v.	este	9 40	
Budapestről Debreczenbe indul:			
A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező sz. v.	reg.	6 50	
A d. u. 1 ó. 36 p.-kor érkező sz. v.	reg.	8 30	
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gy. v.	d. u.	2 00	
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz. v.	este	7 05	
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz. v. (P. Ladányig gy. v. átszállítással)	este	9 15	
Debreczenbe érkezik:			
Budapest felől gy. v.	d. e.	11 44	
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 36	
Budapest—Nagyvárad felől gy. v.	este	6 26	
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 33	
Budapest felől	reg.	7 42	
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5 03	
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 32	
" " " " " " " " " " " "	d. u.	12 16	
" " " " " " " " " " " "	d. u.	3 55	
M.-Sziget—Szatmár felől	d. u.	10 12	
Csak Szatmárról	este	6 45	
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8 07	
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerenesfelől	reg.	12 07	
Kassa—Miskolcz felől	déli	7 53	
	este	8 04	
	reg.	8 17	
B.-Sz.-Mihály—	vásártérről	reg.	6 11
H.-Böszörm. felől	vásártérről	reg.	6 34
	vásártérről	este	8 25
	vásártérről	d. u.	3 30
F.-Abony felől vásártérről	d. u.	5 30	
" " " " " " " " " " " "	d. u.	5 45	
Ohat-Köcs—Polgár felől vásártérről	d. u.	7 42	
" " " " " " " " " " " "	reg.	8 —	
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7 18	
" " " " " " " " " " " "	reg.	8 13	

IGLÓFÜRED

KLIMATIKUS GYÓGYHELY ÉS GYÓGYFÜRDŐ

Szepesmegyében, Igló város határában, 580 m., a tenger színe fölött.

Évad, május 15-től október 1-ig.

NYARALÓHELY, MELEGFÜRDŐK, Fenyő- és kádfürdők.

Napi szobaárak 1 k.-tól 8 koro-
nájig. Heti szobaárak 7 k.-tól
38 koro-
nájig.

A szobaárba egy teljesen felsze-
relt ágy ágyneművel értendő.

PENSIO

Czélszerűen berendezett hidegvizgyógyintézet.

Vasuti állomás IGLÓ (Kassa-Oderbergi vasut.) Bérkocsi- és társas-
kocsi összeköttetés. Posta- és Távirdaállomás helybeu.

Felvilágosítással szolgál a fürdőgondnokság Iglófüreden.

NOVAK FERENCZ

vésnök és zománczó

BÉCS, XVI., Koppstrasse 34.

a legtöbb egyesület és testület,
szövetség és klubok szállítója.

Előnyös forrás jelvények, diszítések, érmek és ki-
tüntetések tekintetében arany, ezüst és bronzból, kerék-
párosok, evezősök, vito lások, athle ák, lövészek, tornászok,
dalárok, vadászok, veteránok, tűzoltók stb. számára.

**Minták kívánatra bérmentve küldetnek mindenüvé.
Elsőrendű ajánlatok.**

